

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ ХІХ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ЕКОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

25-29 ТРАВНЯ 2020 Р.

ОДЕСА
2020

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XIX НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
Одеського державного екологічного університету
(25-29 травня 2020 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2020**

УДК 378.147
М34

М34 Матеріали ХІХ наукової конференції молодих вчених ОДЕКУ, 25-29 травня. Одеса: ОДЕКУ. 2020. 345 с.

В збірнику представлені матеріали ХІХ наукової конференції молодих вчених ОДЕКУ, які висвітлюють основні напрями наукових досліджень. Матеріали підготовлені магістрами, аспірантами, здобувачами, співробітниками Одеського державного екологічного університету.

В сборнике представлены материалы ХІХ научной конференции молодых ученых ОГЭКУ, которые освещают основные направления научных исследований. Материалы подготовлены магистрами, аспирантами, соискателями, сотрудниками Одесского государственного экологического университета.

ISBN 978-966-186-001-7

© Одеський державний
екологічний університет, 2020

Громенко Д.Є., маг. гр. МЗК-18

Науковий керівник: Недострелова Л.В., канд. геогр. наук, доц.

Кафедра Метеорології та кліматології

Одеський державний екологічний університет

АНАЛІЗ СТІЙКОСТІ СНІГОВОГО ПОКРИВУ НА ТЕРИТОРІЇ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

У холодний період року на території країни частина опадів випадає у вигляді снігу. У Карпатах і східному Поліссі сніговий покрив досягає великої висоти і стійко утримується тривалий час. Стійким він буває також і на північному сході Лісостепу, але в напрямку на південь його висота і тривалість швидко зменшуються. В степу і на крайньому півдні країни стійкий сніговий покрив утворюється не кожену зиму і тримається недовго. У прибережній смузі і в степовій частині Криму він спостерігається дуже рідко і протягом короткого відрізка часу. У Криму стійкий сніговий покрив утворюється лише в гірських районах. Особливості теплового режиму початку зими в Україні такі, що перший сніг зазвичай сходить і тільки з деякого моменту сніговий покрив стає більш стійким.

За методикою, прийнятою в свій час у ГГО, розроблені деякі критерії снігового покриття. Так, за день зі сніговим покривом приймають такий, коли не менш половини видимої місцевості станції покрито снігом. Усталеним вважають такий сніговий покрив, який лежить не менше місяця з перервами не більше трьох днів підряд або в розбивку; коли перерви в один день на початку зими передують залягання снігового покриття не менш, ніж 5 днів, а перерви в 2 - 3 дні - не менш ніж 10 днів.

Якщо в кінці зими, не більш, ніж через 3 дні після сходу снігового покриття, знову утворюється сніговий покрив, який лежить не менше 10 днів, то таке його залягання вважається неперервним.

Якщо за зиму було декілька періодів з усталеним сніговим покривом, розділених в часі не більше, ніж 5 днів один від одного, то період від першого дня з усталеним сніговим покривом до останнього дня за зиму вважається єдиним періодом з усталеним сніговим покривом. Середні багаторічні дати утворення і руйнування усталеного снігового покриття розраховують тільки в тому випадку, коли кількість днів зі сніговим покривом складає більше 50% усіх зим, і лише за зими, коли був тільки один період зі стійким сніговим покривом.

Всі названі дати снігового покриття за кожен рік заносяться в таблицю, після чого розраховують середні дати і вибирають крайні, тобто самі ранні та самі пізні дати.

Середні значення густини снігового покриття ($\text{кг}/\text{м}^3$) і запаси води в снігу обчислюються тільки за даними тих років, коли сніговий покрив утворювався. Густину снігового покриття починають вимірювати лише тоді, коли його висота

досягає 5 см, тому весною і восени крайні декади, для яких вказується висота снігу і його густина, можуть не співпадати, тобто період, за яких надається густина снігу, виявляється коротшим за період з вказанням висоти снігового покриву.

Крім середньої густини розраховують середню густину при найбільшій декадній висоті снігового покриву і при найбільшому запасі води в сніговому покриві. Для здобуття цих характеристик густини за кожний рік вибирається значення густини в ту із декад, коли висота снігового покриву або запас води в снігу були найбільшими. Ці декади, зазвичай, різняться в різні роки. Таким чином осереднюються дані з густини для різних декад.

Важливою кліматичною характеристикою снігового покриву є дати утворення стійкого снігового покриву. В роботі представлено результати дослідження стійкості снігового покриву на станціях Вінницької області в період з 1996 по 2018 роки. Середня дата на станції Білопілля зафіксована 20 грудня, найранніша 13 листопада, найпізніша 6 лютого. На станції Вінниця середня дата відмічається 22 грудня, найранніша 13 листопада, а найпізніша 20 січня. Середня дата на станції Гайсин спостерігається 24 грудня, найранніша 12 листопада та найпізніша 6 лютого. На станції Жмеринка середня дата відмічається 20 грудня, найранніша 12 листопада та найпізніша 9 лютого. Станція Могилів-Подільській характеризується середньою датою 25 грудня, найраннішою 13 листопада та найпізнішою 6 лютого. Середня дата на станції Хмільник відмічається 21 грудня, найранніша 12 листопада та найпізніша 9 лютого.

Наступна кліматична характеристика – дати руйнування стійкого снігового покриву. Отже, на станції Білопілля середня дата зафіксована 21 лютого, найранніша дата 20 грудня, а найпізніша 9 квітня. На станції Вінниця середня дата відмічається 14 лютого, найранніша 17 грудня, а найпізніша 4 квітня. Середня дата на станції Гайсин спостерігається 12 грудня, найранніша 15 грудня та найпізніша 20 березня. На станції Жмеринка середня дата відмічається 16 лютого, найранніша 17 грудня та найпізніша 30 березня. Станція Могилів-Подільській характеризується середньою датою 9 лютого, найраннішою 1 січня та найпізнішою 16 березня. Середня дата на станції Хмільник відмічається 19 лютого, найранніша 20 грудня та найпізніша 6 квітня.

Висновки. Утворення стійкого снігового покриву на всіх станціях відбувається у третій декаді грудня. Найранніша середня дата спостерігається на станціях Білопілля та Жмеринка і зафіксована 20 грудня, а найпізнішу було виявлено 25 грудня на станції Могилів-Подільській. Аналіз середніх дат руйнування стійкого снігового покриву свідчить, що руйнування стійкого снігового покриву можливе у трьох декадах лютого. Найранніша середня дата спостерігається на станції Могилів-Подільській – 9 лютого, а найпізніша на станції Білопілля – 21 лютого.